

vysokoškolské. Nyní je však situace taková, že za knihovníka jsou považováni i zaměstnanci knihovny, kteří vykonávají především manipulační práce. Poté se autor dostává k tomu, čím je u nás knihovnické povolání historicky ovlivněno. Po druhé světové válce nebyla činnost knihoven dostatečně podporována a knihovnám scházelo vhodné personální a technické vybavení. Některé funkce knihoven přebraly nově vznikající specializované informační instituce. Tak došlo k tomu, že v očích veřejnosti i vlády nemá knihovnické povolání tak dobrou prestiž a celé toto odvětví je silně podfinancováno. Na závěr je uvedeno, že na zlepšení situace se musí podílet hlavně sami knihovníci. Autor mluví o větší aktivitě, ochraně knihovnického povolání, o vzdělanosti a kulturnosti. Také musí být plně pochopeny všechny změny, kterými dnes knihovnictví prochází.

- 3.) VASSILAKAKI, Evgenia a Valentini MONIAROU-PAPACONSTANTINO. Identifying the prevailing images in library and information science profession: is the landscape changing? *New Library World* [online]. 2014, **115**(7/8), 355-375 [cit. 2016-03-08]. DOI: NLW-03-2014-0029. ISSN 0307-4803. Dostupné z: <http://ezproxy.muni.cz/login?url=http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,cookie,uid&db=lxh&AN=99127692&lang=cs&site=eds-live&scope=site>

Tento výzkum se zaměřil na literaturu vydanou v angličtině od roku 2000 do roku 2013. Autorky výzkumu nejdříve vyhledaly v elektronických zdrojích články týkající se tématu image knihovníků. Mezi hledanými klíčovými slovy bylo např. "image knihovníka", „vnímání knihovníka“ nebo „stereotypy knihovníků“. Nakonec bylo vybráno 60 článků. Autorky si články důkladně přečetly a identifikovaly hlavní témata a subtémata. Mezi hlavní témata patří *vnímání veřejností, vnímání knihovníky, vnímání studenty, masová média*. Dále téma *masová média* bylo rozděleno na subtémata *tištěná média, filmy, noviny, televize, knihy*. Subtéma *knihy* bylo ještě rozděleno na *komiksy, dětské knihy a novely*. Každé téma je podrobněji rozepsáno a autorky blíže popisují, jaké konkrétní články objevily a jak je tam knihovnické povolání popsáno. Autorky zjistily, že stereotypy týkající se knihovníků se za 13 let nezměnily. Nejčastěji byly prezentovány negativní stereotypy (knihovnice jako staré panny). Většinou knihovnické povolání vykonávaly ženy, a pokud to byli muži, byli popisováni jako ponuří a mrzutí. Na druhou stranu jsou zde uvedeny i příklady kladného vnímání. Knihovníci byli v některých zdrojích popisováni jako inteligentní, nápomocní, laskaví a přátelští. Pozitivní stereotypy se hlavně projevují v dětských knihách.

- 4.) JACÍMOVIČ, Jelena a Ružica PETROVIČ. Stereotypes of Librarians in the General Public, in *Popular Culture and Scientific Literature of the Librarianship. INFOtheca - Journal of Informatics & Librarianship* [online]. 2014, **15**(1), 56-66 [cit. 2016-03-08]. ISSN 1450-9687. Dostupné z: <http://ezproxy.muni.cz/login?url=http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,cookie,uid&db=lxh&AN=101947538&lang=cs&site=eds-live&scope=site>

Článek se snaží ukázat image knihovníků tak, jak je popsána v odborné literatuře, v masových médiích a v populární kultuře. Píše se zde o negativních stereotypech týkajících se knihovníků a o tom, že sami knihovníci to snášejí s nelibostí. Článek pojednává o již existujících výzkumech a dává je do souvislostí. První zmínka o nespokojenosti knihovníka s tím, jak je vnímáno jeho povolání, je tu datována do doby Alexandrijské knihovny. Dále například Melville Dewey předpokládal, že se začátkem 20. století negativní stereotypy zmizí. Avšak sto let poté se knihovníci stále snaží uniknout od těchto předsudků. Výzkumy zaměřené na veřejné mínění a média ukázaly, že například děti vnímají knihovníky pozitivně. Studenti vnímají knihovníky také pozitivně, ale netuší, co vše je náplní práce knihovníka. Uživatelé veřejných knihoven popisovali práci knihovníka jako nudnou, jednoduchou a každý den stejnou. Na druhou stranu knihovník byl popisován jako užitečný, zdvořilý, laskavý, přátelský, tichý, konzervativně oblečený a zamilovaný do knih. Zde se už projevují některé stereotypy. Ukázalo se, že masová média ukazují knihovníky spíše v pozitivním světle. Knihovníci zde byli popisováni jako inovativní, oddaní, organizovaní, s vysokým vzděláním a nadšením. Zobrazování knihovníků v populární kultuře se však různí. Často se zde vyskytují stereotypy, kterými je knihovnické povolání tak zatíženo.

- 5.) MACHÁČKOVÁ, Zuzana. *Knihovnické povolání se zaměřením na jeho reálné a fiktivní představitele*. Praha, 2012. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví. Vedoucí diplomové práce: PhDr. Anna Stöcklová. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/96595/?lang=cs>

Tato diplomová práce nejprve popisuje vývoj knihovnického povolání od dob jeho počátků po současnost. Poté se zabývá otázkou prestiže knihovnického povolání. Také je zde snaha vymezit úlohu a význam knihovníka v dnešní době. Autorka zde popisuje, jak informační a komunikační technologie převzaly některé činnosti, které dříve prováděli knihovníci. Definuje dovednosti a schopnosti, které by měl vykonavatel knihovnické profese mít. V závěru práce autorka zachytila obraz knihovníka v literatuře a ve filmu. Nabízí zde výčet filmů, seriálů a

knížek, kde nějakým způsobem figuruje knihovník. Také se pokouší o určitou analýzu toho, jak jsou zde knihovníci zpodobněni. Některé filmové postavy knihovníků popisuje více podrobně a dokonce uvádí i fotografii. Dochází k tomu, že knihovníci jsou často zobrazováni jako nevýrazné šedé myšky, přísní a řád milující. Aby tyto stereotypy autorka vyvrátila, jsou v práci představeni někteří slavní knihovníci. Autorka se také zabývá tím, jak mohou sami knihovníci přispět k tomu, aby jejich povolání bylo v očích veřejnosti vnímáno lépe.